

SVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

Semanario Lituano "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiučio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentina

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI IX BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Lapkričio = Noviembre 3 d, 1938 Nr. 396

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 a

- PEREITA SAVAITĖ -

PIRMADIENI — Italijoje. — Netoli Parezzana susidūrė du kariški aeroplanai. Užsimušė šeši asmenys.

Bulgarijoje. — Bukarešto mieste siautė didelis viesulas, sugriaudamas daug namų.

Anglijoje. — Londone didelis rūkas smarkiai pakenkė susisiekimui, pridarydamas nemaža aukų, bei nuostolių. Kent apylinkėje susidūrė keturi sunkvežimiai ir du motociklai. Viena pora įkrito į Westbromwich kanalą, paskędami. Motociklistas susidūrė su sunkvežimiui, užsimušdamas.

Anglijoje. — Londone, netoli Ileston aerodromo nukrito aeroplanas, su kuriuo Chamberlainas buvo nuvykęs į Munichą. Pilotas liko nesužeistas, gi du keleiviai su lengvomis žaizdomis.

TREČIADIENI. — Brazilijoje. — Laivu „Ma-naos“ tapo išvežta 208 politiniai kaliniai ir Fernando de Noronha tvirtovė.

Belgijoje. — Graikų laivas „Chryssi“, kuris plaukė Buenos Airesna, susidūrė, esant dideliame rūkui, su portugalų laivu „Maria Cristina“ Paskendusio laivo įgula buvo kitų laivų išgelbėta.

Anglijoje. — Atplaukus Londonan nortamerikos laivui „Washington“ pasigesta vieno čekoslovakos keleivio, kuris buvo saugomas, nes sirgo proto liga. Manoma, kad bus jūron iššokęs.

— 0 —

KETVIRTADIENI — Anglijoje. — Trys kariškiai tapo užmušti nukritus bombardavimo aeroplanui Londone, netoli York.

Svedijoje. — Tam tikslui veikiantis komitetas nusitarė nesuteikti šiais metais Nobelio premijos medicinos srityje.

Anglijoje. — Londone, rezervistų aeroplanų mokykloje, netoli Reading užsidegė Woodley aerodromas. Archyvai, keletas parašutų ir dalis instrumentų tapo ugnies sunaikinti. Vienas valdininkas tapo sužeistas.

XXXX

ŠEŠTADIENI. — Vokietijoje. — Berlyne tapo įvykdyta mirties bausmė Hugo Zappe, 34 m. amžiaus, kaltinamam šnipinėjimu.

XXXX

Italijoje. — Romoje susidūrė du aeroplanai, kurio pasekme vienas pilotas užsimušė. Vienas aeroplanas galėjo gerai nusileisti.

SEKMADIENI. — Lenkijoje. — Dancigo vyriausybė pranešė, kad pasibaigus šioms metams žydų tautybės gydytojai nebegalės verstis savo profesija.

Vatikane. — Šventasis Tėvas priėmė kardinolą Pacelli, kuris sugrįžo iš atostogų.

Brazilijoje. — Tapo uždaryta Pietų Amerikų Filatelijos kongresas. Pirmoji premija teko urugvajiečiui R. Bauchs ir ketvirtoji argentiniečiui M. Satragno.

Kun. F. Rademacher.

AR YRA LAIME

Gyvename neramiame laike. Jau kelios savaitės kaip karo slibinas tykoja. Visi jo bijo. Niekas juo nepasitiki.

Bet mes gyvename toli nuo karo grėšiančių vietų. Mus skiria didelis tolis. Gyvename ramiai. Tačiau kiekvieną rytą ieškome laikraščiuose pasaulines žinias, klausome susirūpinę per radio paskutinius pranešimus ir vis su baimė išgirsti „Karas prasidėjo!“

Koks menkas dalykas yra šis gyvenimas! Milijonai gerų, ramiai dirbančių žmonių nežino ar rytojauš dieną nebus nutempti — brutalų įvykių pasekme — į vargą ir mirtį, nes tai yra karas.

Pasaulyje dar daug yra griuvėsių nuo praėjusio karo. Akli, raiši ir sužaloti per didįjį karą, atkiša, Europos didžiuose miestuose ir kitose šalyse, sudžiūvusias rankas prašydami išmaldos. Kraujas liejasi Ispanijoje. Rusija smilk-

sta. Geltonasis kontinentas maudosi kraujuose ir raudonuoja nuo gaisrų, kuris plečiasi po miestus ir paprastas pirkeles. Visos šalys ginkluojasi, mobilizuoja ir yra pasirengusios karui. Žemė, vanduo ir oras yra pilni tankų, karo laivų ir bombanešių, kurie yra pasiruošę sėti mirtį ir didžiausį sunaikinimą, kokio dar nebuvo pasaulyje. Ši žemė visiškai netinka neturtingo žmogaus rojui, kuriam likimas skyrė gyventi šiuose laikuose.

Mes katalikai žinome, kad šis pasaulis nėra rojus ir kad niekuomet negalės būti. Tie metai, kuriuos čia gyvename nėra kas kita kaip tik pasiruošimas ir kelias per kurį galėsime pasiekti tikrąją laimę danguje. Žmogaus laimė glūdi toliaus kapo, Dievo karalystėje.

Žmonės, kurie neigia Dievą ir amžinybę, nori visus įtikinti, kad

jie iš šios žemės padarys rojų. Jų tikrinimas neturi pagrindo nes eina prieš visą žmonių, kuri tikėjo nuo tada kai žmogus žmogum buvo. Į Dievą tiki krikščionis ir pagonis, ir tikėjimas amžino pasmerkimo ar palaiminimo yra taip senas ir taip visų gadynių žmonėse išsišakojęs, kad net vienas graikas pagonis yra prisipažinęs: „Gal galima būtų surasti šalių be įstatymų ir valdytojų, bet negalima surast be Dievo ir be Dievo namų“.

Žemiško rojaus be Dievo ir jo įstatymų pažadai nėra kas kita kaip kartojimas fatališkosios velnio melagystės, kuria sugriovė žmonijos laimę. „Paragauk vaisių ir būsi kaip Dievas“. O visgi pasaulis iki šio laiko nėra niekuo panašus į puikų rojų.

Yra laimė, bet jos negali duoti velnias; nes jis pats yra nelaimiausias iš visų. Ją tegali su-

PASITRAUKĖ DU MINISTRAI
Visuomeninio darbo vadyba pranešė, kad žemės ūkio ministras Juozas Tubelis ir teisingumo ministras Boleslovas Masiulis įteikė Respublikos Prezidentui savo atsistatydinimus. Atsistatydinimus Respublikos Prezidentas priėmė. Taip pat atsistatydino Lietuvos Banko valdytojas Vladas Stašinskas, kurio atsistatydinimas irgi priimtas.

Respublikos Prezidento aktu naujuoju teisingumo ministru nuo spalio 1 d. paskirtas Vladas Stašinskas.

Žemės ūkio ministro portfelį laikinai pasiima pats ministras pirmininkas Vladas Mironas. Buv. žemės ūkio ministras Juozas Tu-

teikti Dievas, kuris sutvėrė mus ne tam, kad būtumėm nelaimingi. Nelaimingi yra tie, kurie nori tokiais būti. Dievas mus sutvėrė kad jį pažinti, mylėti ir tarnauti šime ir džiaugtis danguje, amžinajame gyvenime.

Į tą amžinąjį garbės ar pasmerkimo gyvenimą krikščionis tiki ir tai patvirtina paskutiniaisiais „Tikiu“ žodžiais! „Tikiu į kūno prisikėlimą ir į amžiną gyvenimą. Amen“.

belis paskirtas Lietuvos Banko valdytoju. Buv. teisingumo ministras pasilieka valstybės tarnybos pirmininku.

— Brazilijoje esančios Baltijos valstybių bičiulių d-jos vicepirmininkas p. Arnesenas Lietuvos universitetui padovanojo turtingą gyvųjų kolekciją. Kolekciją sudaro 13 rūšių gyvatės.

— Lietuviškoji meno savaitė nusistatyta surengti lapkričio pradžioje. Į ją kviečiami rajoninėse dainų dienos pirmas vietas laimė jusieji chorai.

— Šiluvoje vedant gatvę užtikti žemėje seni pastatai, kurių iš-tirti buvo nuvykęs inž. V. Virbickis.

— Žemės Bankas paskelbė, kad lapkr. 4 d. iš varžytinių parduoda 52 ūkius įvairiose krašto vietose.

— Kauno S-bė jau paleido po miestą 20 naujų autobusų. Po N. Metų bus pastatyta dar 15 naujų modernių autobusų. Nors autobusų skaičius didinamas, tačiau piliečiai nusiskundžia, kad, atėjus traukiniui, nepadaudami specialūs autobusai.

Prof. Iz. Tamošaitis

Spaudos ir Infomacijos Biūro vedėjas
viceministras prof. Izidorius Tamošaitis,
dabar paskirtas Visuomeninio
darbo Vadybos direktoriumi

Peremkime Rimtą Spaudą

„Blogiausia iš visų nedorų draugų — netikęs raštas: nė viena dorybė negali išlikti jo nesuteršta“ — yra pasakęs Petrocchi.

Kokia didelė tiesa! Nedoras draugas negali padaryti tiek blogybių kiek raštas — laikraštis. Nes pasakytas žodis greitai užsimirštamas, tačiau spausdintas žodis — ne. Jis eina per rankų rankas, jis yra kartojamas per daugelį lūpų. Ir jei laikraštis yra pilnas šmeižtų, neapykantos artymiesiems — skaitančiųjų širdyse palieka pėdsakus. Iš pradžių nežymius, o juo tolyn tuo aiškesnius. Ir pats, skaitytojas nepajunta, kad misdamas bloga spauda virsta kitokiu: kas jam pirmiau buvo šventa, kas jo gimdytojų ir auklėtojų buvo pamažu rūpestingai įdiegta — virsta svetimu. Jo širdyje užsilieka kiekvienas šmeižtas ir pamažu ugdo neapykantą. O tačiau labai daug yra tokių kurie panaudoja spaudą blogam tikslui.

Bet ne vien tik blogam darbui spauda tarnauja. Ji būdama gerose rankose yra didelis ir galingas ginklas.

Jau mūs protėviai, supratę jos reikšmę, gabeną iš užsienio ir platino lietuviškas maldaknyges ir elementorius, gerai žinodami, jog žandarams užklupus, gal ir grįžti iš tolimojo Sibiro neprisieis. Per spaudą buvo skiepijama meilė pasaulio Valdovui ir prisirišimas tėviškei.

Per ją sveturi ir lietuviybė neišnyksta. Spausdintas raštas neša visiems išskirtiesiems broliams šviesos spindulį, savo tėviškės žinias. Tik gaila, kad daugelis ar nesupranta ar nemoka už tą tiekimą nors dalinai atsilyginti. Juk yra tokių, kurie nesirūpina net savo prenumeratorus užsimokėti. O laikraščiai tas yra labai svarbūs, jis veikia iš to tik ir gyvena. Tad supraskime ir nepašyškstėkime paramos mūsų spaudai, kuri dabartiniu laiku yra labai reikšminga.

Juk atsimeni, mielas lietuvi, kaip vykstant Argentinon tau buvo reikalingas jūros švyturys. Jis per didžias audras ir tamsius rūkus neperstojamai šviesdamas rodė tau kelią į svetimą, nežinios pilną šalį. Čion atvykus ŠVYTURYS rodo tau tiesos kelią. Jis nebijo pasakyti karčią tiesą, kaip jūrų švyturys nebijo šėlstančių audrų. Nes žino, kad po audros visumet užviešpatauja rimtis.

Ir dabar ŠVYTURYS vesdamas aštrią kovą už lietuviškai katalikiškus įsitikinimus yra reikalingas tavo, mielas skaitytojaui, paramos. Neatsisakyk jos suteikti ir kitus paragink tai padaryti. G.

DIDEJA BEDARBIŲ SKAIČIUS

Vasaros metu Vilniuje prasiplėtus visokiems darbams, buvo žymiai sumažėjęs nedarbas. Dabar, sulaukus rudens, nedarbas vėl didėja. Lenkų laikraščių žiniomis, praėjusią savaitę Vilniuje atsirado 50 naujų bedarbių. Iš viso dabar Vilniuje yra apie pusantro tūkstančio šeimų, kurių maitintojai neturi darbo. Tų bedarbių skaičiuje nemaža yra ir proto darbininkų.

UZ RAUDONĄ VELIAVĄ 3 METAU KALĖJIMO

Spalių 3 d. Vilniaus apygardos teisme buvo negrinėjama kažkokio Juozo Aso byla. Jis buvo kaltinamas už tai, kad Naugardėlio gatvėje kabinęs raudonąją komunistų vėliavą. Teismas J. Asą nubaudė 3 metams kalėjimo.

PERKELIAMAS LIETUVIS KUNIGAS

Buvęs Palūšės parapijos klebono padėjėjas ir dabartinis Eišiškių par. vikaras kun. Stanislovas Valiukevičius pakeliamas į klebonus ir skiriamas jau visai nelietuviškos Batorinos (Vileikos apsk.) parapijos klebonu.

Ar į mišrą Eišiškių parapiją vietoj kun. St. Valiukevičiaus bus skirtas kunigas lietuvis — tuo tarpu dar nežinia.

NORĖJO NULINČIUOTI PADEGEJĄ

Neseniai užsidegė Dzingeliskienės, gyv. Šiauliuose, daržinė, kurią, kaip vėliau paaiškėjo, padegė jos žentas iš keršto. Žmonės, subėgę gesinti gaisro ir nusikaltimo vietoje pagavę padegėją, norėjo jį nulinčiuoti. Policija padegėją iš minios rankų išgelbėjo ir pasodino kalėjiman.

STEIGS DAR VIENĄ KUBURĄ

Be esamo Pivonijos kurorto, saivaldybė yra nusistatiusi įrengti dar vieną. Kurortui vieta numato-

ma prie Varkališkių km. jaunam Dukstynos pušyne. Ši vieta yra 2 km. nuo Ukmergės, nepaprastai rami. Čia niekuomet nebūna dulkių ir, kas svarbiausia — čia pat teka šventosios upė, kuo negali pasigirti Pivonijos kurortas. Naujo kurorto įrengimo darbai bus pradėti ateinančiais metais.

NĖRA KAM MALKŲ KIRSTI

Nors Alytaus mieste daug yra darbininkų, bet kol kas visi jie darbo turi. Kas turi kirsti malkų, tam gana sunku surasti kirtikus. Dabar už malkų sukirtimo metražimama 1,50—2 lt.

JAU PRADĖJO EKSPORTUOTI OBUOLIUS

Obuolių eksportas į Vokietiją pro Virbalio muitinę jau pradėtas. Prekės gražios ir atitinka eksporto taisyklių reikalavimus.

IŠGELBĖTO IŠ ŠULINIO ŠUNS DEKINGUMAS

Rugsėjo 28 d. rytą Kybartų munitinės valdininkas K. Astrauskas, beedamas iš tarnybos namo, išgirdo prie geležinkelio prekinio sandėlio šuns kaukimą. Šuo kaukė labai gaudžiai, lyg būtų smarkiai sužeistas. Tačiau paties šuns niekur nebuvo matyti. Atidžiai apžiūrėjus tą vietą, Astrauskas netikėtai pamatė įkritusį į šulinį ir iki kaklo vandenyje ant užpakalinių kojų bestovintį didelį vilkų veislės šunį. Prie šuns kaklo buvo ilgas galas grandinės, tad Astrauskas, prisilenkęs prie šulinio angos, vargais negalais tą šunį ištraukė. Vargšas šunelis, negalėdamas kitaip atsikvėpti, savo išgelbėtoją palydėjo net iki pat namų (apie vieną kilometrą). Greičiausiai jis tame šulinyje išbuvo visą naktį, nes buvo smarkiai išvargęs.

BARSAUKAI UŽPUOLĖ ŽMOGŲ

Jurbarko girininkijoje yra prisiveisusių barsukų. Kartą temstant per Jurbarko šilę įėjo Jurbarko

ligoninės sargas ir priešais sustikto barsukų šeimyną (du senius ir keturis jaunikius). Seniai barsukai, matydami pavojų vaikams, tuoj puolė sargą. Žmogus, neturėdamas kuo gintis, pradėjo „užpuolikus“ kojomis nuo savęs baidyti. Į tėvų šauksmą subėgo aplink ir visi jaunikiai ir pradėjo sargą visai atakuoti. Nežinia kaip ten viskas būtų baigėsi, jei besigindamas sargas nebūtų vieno jauniklio koją bespardamas primušęs. Primušasis jauniklis ėmė rėkti ir likusieji barsukai pabėgo, o sargas dar parsinešęs savo „neprietelių“ augina.

PAGAVO 78 KG. ŠAMĄ

Prie Jurbarko Nemuno žvejai sugavo 78 kg. šamą, kurį iš upės namus vos parnešė du vyrai.

LEDLAUŽIS IŠGELBĖJO KETURIS VAIKUS

Ledlaužis „Šarūnas“ Klaipėdoje atviroje jūroje išgelbėjo 9 metų mergaitę ir 3 kiek vyresnius berniukus, kurie buvo išplaukę su baidare ir jūroje apsivertę. Vaikai apie keturias valandas kovojo su bangomis ir su mirtimi.

Juos ištraukė veik be sąmonės ir visai sušalusius.

TAURAGĖS APYLINKĖJE ŠIAUČIA SMARKUS PLEŠIKAS

Tauragės gyventojas Juozas Bružas kažkodėl sumanė pasidaryti plėšiką. Bružas iš Tauragės išnyko ir jau spėjęs, būdamas ginkluotas vogtais ginklais padaryti net dvejus didelius plėšimus.

ŠERNAI PADARĖ NUOSTOLIŲ UŽ 15.000 LITŲ

Šiemet Lietuvoje priviso daug šernų, kurie 23-jose urėdijose padarė nuostolių už 15.141,65 Lt. Daugiausia šernai nuostolių padarė Raudondvario ir Kretingos urėdijose.

NAUJI VAISTAI NUO SAVIŽUDYBĖS

Rugsėjo 21 d. apie 16 val. Telšiuose, prieš ateinant iš Klaipėdos traukiniui, buvo pastebėtas ant bėgių begulįs piliotis. Patikrinus, pasirodė, kad tai yra gerokai įkaušęs Telšių miesto gyv. Kliauzas. Jis atsigulęs todėl, kad norėjo nusizudyti, nusibodo gyventi. Stoties viršininkas jam įsakė eiti namo. Kliauzas neva nuėjo, bet prieš pat traukiniui ateinant darbininkai vėl pamatė jį begulint ant bėgių, tik kiek toliau. Tada darbininkai paėmė rykštę ir norinčiam nusizudyti gerokai įpylė į „šiaurės asigalį“. Nuo tų vaistų Kliauzas išgaravo visos savižudybės ir sveikas pardūmė namo.

DEGĖ KUD. NAUMIESTIS

Rugsėjo 20 d. Stankūnienės klotime nuo kuliarnosios mašinos užsidegė šiaudai, nuo jų klijojimas. Ugnis greit persimetė į kitus pastatus. Iš viso sudegė penki pastatai. Gesinti buvo sunku, nes arti nebuvo vandens. Turtas neapdraustas.

Atsitiko ir kita nelaimė. Prie naujai statomo tilto pas darbininką. Priežastis atbėgo jo duklė: pranešė, kad namas dega. Darbininkas išsigandęs nukrito nuo aukštos darbo vietos ir išsilaužė šonkaulius, ranką ir koją. Nelaimingasis skubiai nuvežtas į ligoninę.

NELAIMĖ

Alsėdžiūose, rugsėjo 21 d. Paškauskų dv. jautis užpuolė kerdžių Pov. Somanskį, kurį taip smarkiai subadė, kad visas kūnas lyg viena žaizda. Sulaužyti kaulai ir išleisti viduriai.

— Šiuo metu jūrininkystės mokesi 37 lietuviai, iš jų 29 stipendininkai. Rūpinamasi paruošti laivyno radijo telegrafistų. Daugiau sia mokinių siunčiama į Latviją.

— Šiemet geležinkeliams perka net 180.000 pabėgių. Paštų valdybos reikalams gaminama 50.000 telefono stulpų.

— Miškų D-tas per bandymus rengėsi ūkio būdu išrauti 30.000 erdm. kelmų, tačiau to rovimio rezultatai toki geri, kad išrovė 100.000 erdm. Anksčiau tokie kelmai supūdavo, o nuo šių metų juos raus ir iš jų paruoš malkas.

— Kaip miškų urėnų suvažiavime paaiškėjo, pas girininkus numatoma įsteigti nuolatinis grėbiakocių, ienų ir kitų smulkių irančių sandėlius, iš kurių sau reikalingų daiktų ūkininkai gautų kiekvieną laiką.

— J. E. vysk. Justinas Staigaitis keliom dienom lankėsi Vilniuje.

— Netrukus Kaune įvyks visų Lietuvos vyskupų eilinė konferencija, kurioje bus aptarti svarbiausi Lietuvos katalikybės reikalai.

— Kun. Dr. V. Podolskis Kaune apgynė profesūros darbą (bibliotekos darbą) ir dabar Teologijos Filosofijos fakultete dėsto Naujojo Įstatymo šv. Raštą. J. E. arkv. J. Skvireckas, sulaukęs 65 m. amžiaus, iš profesūros pagal įstatymą pasitraukė.

— Kun. Aleksandras Lėvanas apgynė doktorato disertaciją: „Kristaus abstinencijos klausimas šv. Rašto šviesoje“ ir gavo daktaro laipsnį su pažymiu labai gerai.

— Respublikos Prezidentas, su palydovais Kaune apžiūrėjo Vytauto D. Universiteto klinikų statybą, o kitą dieną Botanikos sodą.

DOMES, LIETUVII!

ALKF-jos ruošiamame p. Skipičiui pagerbti popietyje, šių 1938 metų, lapkričio 13, šekmadienį, „José Verdi“ salėje Av. Almirante Brown 736, Bs. Aires

PROGRAMA PRASIDES PUNKTUALIAI

16 val. ir 30 min.

ir eis šia

T V A R K A:

I. Šv. CECILIJOS CHORAS p. V. Rymavičiaus vedamas sudainuos:

a). Svetimoje Šalyje — Neimanto
b). Atsisveikinimas su giria — Simkaus
c). Mes su rūtoms. — Andriulio

II. VAIDINTOJU BURELIS, p. Z. Juknevičiui režisuojant suvaidins Audrų Dukters dramą:

"Knygnešio Duktė"

Veikia

Viktutė, Knygnešio Duktė — p-lė O. Gerviliūtė
Danutė, Aurimantė — p-lė G. Padvalskytė
Šeimininkė — p-nia J. Pavilonienė
Algimantas Dainora — Z. Juknevičius
Aurimas, Danutės tėvas — A. Stancikas
Julius Virbutas — V. Padvalskis
Pirmas kareivis — K. Misiūnas
Antras kareivis — J. Žekys

III. PASAULIO LIETUVIŲ S-GOS ir DULR pirmininko gerb. p. Skipičio kalba:

"VILNIAUS IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO KLAUSIMU"

IV. Šv. CECILIJOS CHORAS ORKESTRUI "KANKLES" akompanuojant ir p. V. Rymavičiui diriguojant išpildys:

a) Pasisėjau Žalią Rūtą — Neimanto
b) Čigonų Serenada — Paulausko
c) Žalgirio Mušis — Paulausko

V. ŠOKIAI ligi 22 val. griežiant sustiprintam orkestrui Kanklės IEJIMAS vienam asmeniui tik vienas pezas

ALK Federacija

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

ŠVENČIA VARDUVES

Šio mėnesio 4 dieną švenčia savo varduves didelis katalikų darbuotojas ir spaudos remėjas p. Karolis Misiūnas.

Šia proga p. Misiūnui nuširdžiai linkime visokeriopos pasisekimo ir nenuilstamai darbuotis lietuviškos naudos išievojimoje.

VARDINĖS

Pereitą sekmadienį šventė savo varduves mūsų skaitytojas p. Alfonsas Puodžiūnas, susilaukdamas nuširdžių sveikinimų.

SAPNUOJA

Ji dažnai sapnuoja apie ateinančią didįjį ALKF-jos rengiamą popietį, kuris įvyks lapkričio 13 dieną, Jose Verdi salėje, Alte Brown 736.

MOKINIŲ VAKARAS

Pereitą savaitę Jose Verdi salėje įvyko Tumo-Vaižganto I ir II kompi. mokyklų popietis.

Svečių suirinko pusėtinai. Dalyvavo DULR pirmininkas p. Skipitis, kuris savo kalboje skatino tėvus leisti savo vaikučius į lietuvišką mokyklą. Taip pat atsilankė Lietuvos Ministeris p. J. Aukštuolis ir Pasiuntinys sekretorius p. B. Blavėčiūnas.

Programa buvo vien vaikų išpildyta, už ką nuopelnas tenka mokytojams.

Pasibaigus programai sekė šokiai „Kanklių“ orkestrui griežiant, ligi 22 val.

LIETUVIŠKA FILMA PASKUTINĖ KARTĄ

Kadangi daugumas lietuvių dar neturėjo progos pamatyti lietuviškų filmų, tai visuomenei pagėdaujant p. Gilvydis praneša, kad dar kartą lietuviškos filmos bus rodomos lapkričio 20 d. salone „Castilla“, Velez Sarsfield 240.

Tad kurie dar nematė, o taip pat ir mačiusieji, galės dar kartą gerėtis gražiais lietuviškais vaidais.

KNYGNEŠIO DUKTĖ
Panelė Olesė Gerviliūtė, gabi artistė, kuri per lapkričio 13 dienos popietį protagonizuos „Knygnešio Dukterį“.

AUKOS MOKYKLOS RŪMŲ STATYBAI

Tumo - Vaižganto lietuvių mokyklos rūmų statybai aukavo šie susipratę lietuviai: Aukų lapas Nr. 2. Po \$ 2,00: A. Hazabein ir J. Jankauskas. K. Krukas \$ 1,00.

Berisso Lietuviai

LAPKRIČIO 6 D. DULR PIRMININKAS P. R. SKIPITIS AP-LANKYS MINDAUGIEČIUS

Berisse, Lietuvių Katalikų Saivalpos ir Kultūros draugija „Mindaugas“ ruošia p. R. Skipi-

Aukų lapas Nr. 3. S. Marauskas \$ 1,00. Aukų lapas Nr. 11 J. Račauskas \$ 10,00. Po \$ 5,00: Pr. Leščius, A. Zelenkevičius, L. Gasiūnas ir G. Kunstas. J. Umbrožiūnas \$ 3,00. Po \$ 2,00: Vlė Valasevičius, A. Šicas ir K. Gimbutas. Po \$ 1,00: B. Činikas, M. Balsys, A. Uniūnas ir E. Valius. Viso — \$ 49,00.

Su aukščiau skelbtomis aukomis yra viso įnašo \$ 2.147,00. Čia skelbiamas aukas rinko J. Simanavičius, J. Ališauskas, K. Pipinė, G. Kunstas, A. Grigaitis ir V. Nalivaika.

Visiems prisidėjusiems prie kultūrinio židinio pastatymo TVLM-RSF vardu reiškiu nuširdžią padėką.

V. V. Nalivaika
Fondo pirmininkas.

DANUTĖ AURIMAITĖ
Panelė Genė Padvalskytė, jauna Vaidintojų būrelio artistė, kuri įscentizuos Danutę Aurimaitę per ALKF-jos popietį, lapkr. 13 d. Jose Verdi salėje.

Andr. Borkauskas

čio pagerbimui popietį ir priėmimą, lapkričio 6 dieną.

Popietis prasidės 3 val., Ukrainiečių salėje, kur „Mindaugo“ draugijos globojamas Čiagimijų Meno Būrelis pastatys vaidinimą, padainuos, padeklamuos ir pašoks tautinius šokius. Įėjimas visiems laisva auka. Pasibaigus salėje programai „Mindaugo“ draugija savo būstinėje rengia p. Skipičiui priėmimą, per kurį bus pakalbėta, padainuota ir pašokta.

P. Skipitis su Lietuvos Ministeriu p. Aukštuoliu ir Pirmuoju Pasiuntinys Sekretorium p. Blavėčiūnu, atvyksta į Čiagimijų Meno Būrelio parengimą lygiai 6 val. Tai prašoma visus įsidemėti.

PRANEŠIMAS

Pranešame „Mindaugo“ draugijos narių ir prietelių žiniai, kad Čiagimijų Meno Būrelio ruošia programą, p. Skipičiui pagerbti ir kuri įvyks lapkričio 6 d. prasidės 3 val. ir tęsis iki 7 val. vakaro. Dr-jos ruošia vakarienę „Casa

Belioque“ yra perkelta į dr-jos raštinę gv. Napoles 4260. Norintieji vakarieneje dalyvauti gali bilietus gauti pas ponus B. Skaržauską, R. Ražauską, K. Adomonį, P. Strolia, J. Kulakauską, M. Pumputį, A. Tuskenį, J. Telmantą ir draugijos raštinę.

„Mindaugo“ dr-jos Valdyba

PIRMASIS BERISIEČIŲ PIKNIKAS

„Mindaugo“ draugija rengia pirmą lietuvių pikniką, vasaros sezono atidarymui, šio mėn. 20 d., Is-la Paulina.

Griež lietuviškas orkestras p. L. Ivaškevičiaus vedamas. Piknikas bus pajavairintas tautiškais šokiais, ratukais ir dainomis.

Per paskutinį „Mindaugo“ draugijos susirinkimą buvo išrinkta piknikų rengimo komisija į kurią įeina ponios O. Ramanauskienė, A. Adamonienė, A. Pumputienė, M. Tuskenienė ir ponai K. Adamonis, J. Ramanauskas, M. Pumputis, A. Tuskenis, P. Strolia ir S. Kriščiūnas.

Į šį pikniką dr-ją „Mindaugas“ laukia atvykstant nemaža svečių iš Buenos Aires ir kit.

Urugvajaus Lietuviai

KVIEČIAMAS POSĖDIS

Š. m. lapkričio 12 dieną 8 val. vakaro U. L. Dr. J. Bašanavičiaus pradžios mokyklos patalpose Cerroje įvyksta U. L. K. Centro Valdybos visuotinis posėdis, kuriam bus svarstoma gerbiamų svečių, atvykstančių į Montevideo P. L. S. pirmininko adv. R. Skipičio ir kun. Ant. Tamoliūno sutikimų ir priėmimų klausimai. Visus narius prašau būtinai dalyvauti.

Centro Valdybos Pirmininkas

ATVYKSTA KUN. A. TAMOLIŪNAS

Urugvajaus Lietuvių Katalikų Centras baigia įvykdyti du svarbiausius ir sunkiausius darbus savo nustatytą programą 1938 metais, būtent: 1) kaip jau yra žinoma, savo iniciatyva suorganizavo U. L. kolonijos mišrų chorą, kurį mokina ir veda chorvedis p. Svilainis. Choras gieda bažnyčioje ir reikalui esant gali išpildyti gražią lietuviškų tautiškų dainų programą. 2) vienas iš svarbiausių uždavinių Centrai buvo lietuvių kunigo Montevidejuje klausimas. Š. m. spalio mėn. 29 dieną šio Centro delegacija nuvykus į Arkivyskupijos Kuriją J. E. Montevideo Arkivyskupas Dr. J. F.

Kurija šio mėnesio bėgyje gavusi iš Seleziečių Ordono Šiaurės Amerikoje oficialų raštą, kuriuomi yra paskirtas į Montevideo lietuvių dvasiniam reikalams lietuvių kunigas Antanas Tamoliūnas, kuris į Montevideo atvyks š. m. lapkričio mėnesyje.

Centras kviečia visus lietuvius sutikti ir priimti atvažiuojantį mūsų tautietį kunigą.

U. L. K. Centro Valdyba.

Aragone asmeniškai priėmė ir su dideliu susidomėjimu pasikalbėjo apie lietuvių gyvenimą Urugvajuje ir pranešė, kad Arkivyskupijos

LIETUVIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI

Urugvajaus Lietuvių Katalikų Centras ragina visus Urugvajuje gyvenančius lietuvius dalyvauti III-čiam Tautiniam Eukaristiniam Kongrese, kuris įvyks š. m. lapkričio 3, 4, 5 ir 6 dienomis Montevideo mieste. Vieta ir laikas atlaikomų iškilmingų šv. mišių procesijos, pamokslų ir t. t. yra nurodyta programoje, kaip vienuose se laikraščiuose taip ir viešose mieste skelbimuose. Visi lietuviai kam tik laikas leis yra kviečiami dalyvauti.

U. L. K. Centro Valdyba.

J. Puronaitė.

KODĖL TAIP LIŪDNA

Kodėl taip liūdna, kodėl taip ilgu,
Išreikšti viso aš negaliu,
Kodėl apleido mane Aukščiausias,
Kodėl kalėti dabar turiu.

Kenčiu aš viena, niekas nežino,
Tarp aukštų rūmų, tarp svetimų.
Kada išeisiu į laisvą kelią
Gyvent galėsiu kaip gyvenau?

Norėčiau vesti gyvenimą naują
Ir vengti daugybę klaidų.
Po laiko dabar taip galvoti
Su klaida ir mirti turiu.

Buenos Aires.

IR TAŠO. OBLIUOJA LIETUVĄ

Reportažas specialiai SVYTURIUI

(Pabaiga)

Ilgasis, matyt dar neišmokęs sukčiauti, tur būt kur nors skubėjo, nes atsisveikino ir tik tepasakė savo mokytoju: „Vis dėlto, tu, drauguži, mažiau suk, nes „Anupras“ virsta veiksmazodžiu. Vakar, žiūriu prie stoties vienas vežikas kolia kitą: „Eik, tu pats man botagą nuanuprinai, o dar prie kitų kimbi...“

— Arba vėl, aną sykį, prisimenu, tai buvo gegužės 17 d., einu per miestą ir sutinku kaimyną. Tas tuoj mane ir užkalbina: „Ei, nam į kapines, ten visos miestai susirinko žiūrėti, kai Anupro sūnui du darbininkai visą dieną kasa duobę; sako už darbą sumokės geležinkelis, tai ir susirinko pusė pavieto tokių cūdų žiūrėti.“ Nu-einam. Teisybė, Tempia du milžinai didžiulį kryžių, matyt ką tik nudažytą... Kvepia valdiškas medis, valdiški dažai, o žmonės šnibžda ir gardžiuojasi... Netoliese sukinėjasi apystoris diedukas ir dūsauja: „Visus ubagus užpiksiu, takis geras vaikas buvo ir mokykly makis ir negava ni kakis pastabas... O čia kad šoks ant jo viena „slaptieji tartytojai“. Centralis-moteris: „Ak, tu, parmazone, ma-tės pasakojai, kad tada telefonai da...

tyt, kad labai tau jo gaila, kad nė kryžiaus sąžiningai negalėjai jam pastatyti... dar, mat, nelaimingą vaidina...“

— Tai va, ponas, kokie pas mus žmonės. O teisybės vistiek nesuras: pabandyk tik pranešti kam reikia, tai komisija ar kontrolieriai dar tik rengiasi atvažiuoti, o jau visi nusidėjėliai kai po išpažinties. Viską taip sutvarko, kad nė lapė neloja — kam reikia pagrasina, ką reikia apdovanoja ir... gražu mūs šventoje Lietuvoje.

Jei ponas rašys į laikraštį, tai parašyk, kad tokius nenormalumus reikia šalinti. Jie visi spaudos tik ir bijo... Vienas čia tokis „tūzas“ ko tik iš stoties antro aukšto neiššoko, kai pamatė stotyje pravažiuojantį žurnalistą. Taip tada susijaudino, kad skubėdamas į automobilį vietoj medaliu pasikabino apskritą kišeninį veidrodėlį...

— Ja, ponas, reikia kad revizijos taip važinėtu, kad niekas iš anksto apie tai nežinotų. O čia — pamatę juos kas nors vienoje stotyje, — tai ir visa Lietuva po kelių minučių žino, kad vyksta „slaptieji tartytojai“.

tik čirškia, tik skamba...

Gal, ko gera, dar ir telegramą viens kitam pasiunčia. Ačiū, ponas, už alų — atsikėlė abu darbininkai.

O tiltas rauda, kaip raudojęs
Nyku buvo klausyti tų ištėtų, bet taip pagrįstų pasakojimų. Man pasidarė aišku, kad darbininkų gyvenimas blaško kaip vėtros skiedras, kad niekas jais nuširdžiai nepamirūpina ir negloboja. Vargšai tie pilkasermėgiai, nemato jie gerų pavyzdžių, o vis dėlto turi kartais daugiau sąžinės, negu jų mokytojai. Suprantu, kad didelė dalis tų, kurie šventvagiškai kartuoja Kudirkos Varpo žodžius: —Kelkite, Kelkite, Kelkite,— dar patys priskliti nesuspejo...

Ir tašo, obliuoja jie Lietuvos tiltus, tik moderniškiau — gražiai pafilosofuodami, iškilmingais ir šauniais žodžiais paglostydami drąsius kirčius...

Kenčia tiltas, dreba jo sijos, nes juo važinėja visi, kas tik turi, ar bent rengiasi turėti faketoną. O tiltas dreba, linksta, nes jį ne tik rangovas dailina, kaip senovėje, bet ir piktos kivarpos iš vidaus ęda...

Rivadavia 3070